

Jutalmul a jog tudójának ...

(A Deák Ferenc Díj és a Deák Ferenc-díj)

A Comitatus Önkormányzati Szemle összeszokott szerzőpárosa ezúttal egy hosszabb tanulmánnyal készült, aminek most az első részét közöljük. A következő, befejező rész várhatóan folyóiratunk 2019. évi tavaszi számában jelenik meg. (A. szerk.)

Emlékezés Deák Ferencre¹

(Söjtör, 1803. október 17. – Budapest, 1876. január 28.)

Mottó: „Az igaz ügyért küzdeni még akkor is kötelesség, midőn már sikerhez nincsen remény”²

Idézetek a Wikipédia anyagából: Deák Ferenc (igazságügy-miniszter)³
[...]

„Wesselényit – a szatmári megyegyűlésen mondott beszéde, valamint az erdélyi országgyűlés naplójának engedély nélküli kinyomtatása miatt – a bécsi udvar hűtlenség és felségsértés vádjával perbe fogta. Deák, Wesselényi – és egyben a szólásszabadság – védelmére kelt.

Érvei a következők voltak:

- a köztanácskozásokon szabad a véleménynyilvánítás;
- az érvényes törvények szerint csak a tetteges ellenszegülés felségsértés, *a hűtlenség vétkét szóval nem lehet elkövetni*;
- *a szólás és a gondolat szabadsága alapvető emberi jog*;
- az uralkodó személye nem azonos a kormánnyal, a kormányt ért bírálat

nem az uralkodót éri.

A Deák által megfogalmazott sérelmi feliratot a felsőtábla tizenhét alkalommal visszautasította, Wesselényit pedig perbe fogták.[23]

Egyre növekvő jelentőségét mutatta, hogy Deákot a titkosrendőrség 1834-től megfigyelte. Ennek ellenére az országgyűlés 1836. május 2-i feloszlata után részt vett a Törvényhatósági Tudósítások szerkesztésében, a lap Zala vármegyei levelezője lett.[24] A Magyar Tudományos Akadémia 1837. november 23-án választotta tiszteleti tagjává.”[5]

[...]

„A háborús veszteség után a császár 1866. november 17-ére újra összehívta a magyar országgyűlést, és minden nehézség elhárítása után, amiben az uralkodó mellett Deákot illette a legfőbb érdem, *1867. február 17-én kinevezte a felelős magyar kormányt*. Még igen erős parlamentáris küzdelemre volt azonban szükség, amiben ő az új kiegyezési törvényeket (1867. XII. t. c.) - mind a Kossuth után induló szélsőbal, mind a Tisza Kálmán és Ghyczy Kálmán által vezetett, az ő pártjától már teljesen elvált balközép ellenében is - védelmezte. Deák olyan jellegű hatalmat gyakorolt, mint amit korábban a régi törvények a nádorra ruháztak: közbenjáró volt király és a nemzet között.[12]

Az országgyűlés kívánsága az volt, hogy Deák, mint a régi nádorok, segítse a koronázás ünnepélyes aktusánál, de Deák ezt is visszautasította, mint minden más jutalmat és kitüntetést. Neki „egy kézszorításnál többet még királya sem adhatott”. Jutalmát hazája jövőjének és békéjének biztosításában, a király és a nemzet közötti bizalom helyreállításában nyerte el. E tudat talán szolgáltatott neki kárpótlást erősen megrendült népszerűségéért. Mert kétségtelenül a magyarság igen jelentékeny része a nemzet jogairól való lemondásnak tekintette a kiegyezést, és bár személyes jelleméhez a legkisebb gyanú sem fért, mégis voltak olyanok, akik jogfeladással vádolták meg.[36]

Ebben az irányban hatott Kossuth Lajos 1867. május 22-i levele, ezzel a retorikával lépett fel a balközép is, különösen az 1869-es választások alkalmával. A kiegyezési törvények ellen fellépő ellenkezéseket csak Deák személyes tekintélye tudta letörni. *A kiegyezés megalkotása az ő államférfiúi pályájának tetőpontja volt.* Az „öregúr” nem vett részt a kormányban, de mint pártvezér nagy hatalmat gyakorolt. A közjog nagy kérdéseinek elintézése után az állam szabadelvű berendezése feküdt leginkább szívéen. Egyike volt azon ritka szerencsés politikusoknak, akik még öregségükben sem mondtak le ifjúkori ideáljaikról, akiknek egész élete a haladás szolgálatában állt. Az ellenzéknek, a közjogi alap ellen szünet nélkül intézett erős támadásai - amelyek miatt az Andrássy-kormány nem szentelhetette egész figyelmét és erejét az ország pénzügyi

helyzete javításának - a pártjában mutatózó bomlás, az anyagi és személyes érdekek előtérbe helyezése, a kormányok gyors változása, nagyon elkedvetlenítették.[12]

Betegsége és a kor is, mindinkább erőt vett rajta, de szellemének magas röpte ugyanaz maradt. A pápai csalatkozhatatlanság kimondása után ismét felmerülő egyházpolitikai kérdésben, 1873. június 28-i beszédében mondta el - egész váratlanul - politikai végrendeletét. A lelkiismereti szabadságnak és a jognak éppoly mély tisztelete, a nemzet egyesítése iránt éppoly hő vágy szólt e beszédből, mint azokból, amelyeket negyven évvel azelőtt tartott a pozsonyi országgyűlésen. *A szabad egyházat – szabad államban* elvét tűzte ki a fejlődés céljául, nemcsak elméletileg, hanem a hazai viszonyok teljes ismerete alapján, megjelölve az oda vezető út egyes állomásait.[12]

Öregkorában sok örömet szerzett neki Vörösmarty árvája, Ilona, akit ő nevelt fel. Szívbetegsége azonban mindjobban erősödött, már a nyarakat is kénytelen volt Pesten tölteni. Megérte még a fúziót - a balközépnek a kiegyezés alapján állását - de egyúttal pártjának megszűnését is.”[37]

[...]

„Építsük tovább Deák Ferenc emlékét – a boldog és erős Magyarországot.”[38]

„Élete 73. évében, hosszú szenvedés után, 1876. január 28-án, éjjeli 11 órakor halt meg szívinfarktus következtében. [39] A nemzet gyásza impozáns módon nyilvánult meg, a törvényhozás mindkét háza január 29-i ülésén Deákot a nemzet

halottjának nyilvánította. Az országos gyászhoz Ferenc József király január 30-án külön kéziratban csatlakozott. A főváros gyászpompát öltött; január 31-én a halottat a Magyar Tudományos Akadémia palotájának oszlopcsarnokába szállították, és itt tették ravatalra. A király és királyné elküldték koszorúikat. Erzsébet királyné maga is megjelent a nemzet halottjának ravatalánál, e jelenetet Zichy Mihály nagy festményen örökítette meg. [40]

Temetése királyi pompával ment végbe február 3-án délelőtt 11 órakor, sok száz küldöttség és a nemzet általános részvéte mellett. Holttestét a Kerepesi úti temetőben, később külön e célra a nemzet költségén épült mauzóleumban helyezték el.”[40]

A Kúria web-portálján⁴ 2017. október 18-án - sajtóhírként - az alábbi közlemény jelent meg:

„A kiegyezés létrejöttének 150. évfordulója és Deák Ferenc születésének 214. évfordulója alkalmából szervezett tudományos emlékülést 2017. október 17-én a Deákról elnevezett zalaegerszegi megyei és városi könyvtár, a Zalaegerszegi Törvényszék és a Magyar Jogászegylet Zala Megyei Szervezete. A „Jogérző nép még el nem veszett...” címet viselő konferenciát dr. Darák Péter, a Kúria elnöke nyitotta meg.

A Zalaegerszeg Megyei Jogú Város első írásos említésének 770. évfordulója alkalmából szervezett rendezvénysorozat részét képező emlékülésnek a Zalaegerszegi Törvényszék adott otthont, s a hallgatóság abban a díszteremben – egykori vármegyei közgyűlési teremben

– foglalt helyet, ahol egykor, maga Deák Ferenc is gyakran megfordult.

Balaicz Zoltán, Zalaegerszeg Megyei Jogú Város polgármesterének köszöntője után dr. Darák Péter, a Kúria elnöke nyitotta meg az emlékülést. Beszédében a kiegyezéshez vezető utat, illetőleg Deák Ferenc szerepét mutatta be.

A megnyitót követően dr. Deák Ágnes: „A bizalomépítés nehéz útja – út a kiegyezéshez” című előadását – az előadó váratlan távolléte miatt – Kiss Gábor, a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár igazgatója olvasta fel. Dr. Fónagy Zoltán történész „A kiegyezés – forma, tartalom és értelmezések” címmel tartott értekezést, majd a zalai szaktekintélyek közül a Göcseji Múzeum történésze Béres Katalin, a kiegyezés előkészítéséhez kapcsolódó egyik zalai helyszínt, Pusztaszentlászlót mutatta be, dr. Foki Ibolya (Magyar Nemzeti Levéltár Zala Megyei Levéltára) főlevéltáros pedig a kiegyezés Zalaegerszegre gyakorolt hatásait ismertette a hallgatósággal.

Tóth Kálmán, Deákról szóló verséből származó idézete jegyében („Jogérző nép még el nem veszett...”) rendezett konferencia dr. Sorok Norbert, a Zalaegerszegi Törvényszék elnökének zárásával zárult.

„A haza bölcsének” a törvényszék előtti téren álló szobránál 13 órakor városi emlékünnepegség kezdődött. Dr. Darák Péter a Kúria elnöke, valamint dr. Sorok Norbert, a Zalaegerszegi Törvényszék elnöke koszorút helyezett el a szobornál.”

A Deák Ferenc Díj

Budapesten, 2004. szeptember 9-én a jogászai hivatásgyakorlás letéteményes állami szervezeteinek és a jogászai hivatásrendek vezetői:

- az Alkotmánybíróság (AB) elnöke;
- a Legfelsőbb Bíróság (LB) elnöke;
- a legfőbb ügyész (LÜ);
- a Magyar Jogászegylet (MJE) elnöke;
- a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) elnöke;
- a Magyar Közigazgatási Kar (MKK) elnöke;
- a Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) elnöke;
- a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Bizottságának elnöke - összesen 8 szervezet -

Alapító Okiratot⁵ fogadott el az alábbi szövegezéssel:

„A magyar jogásznemzet. Werbőczytől Szladitsig, Conchától Magyaryig ragyogó pályák ívelnek, amelyek az évezredek latin jogi kultúra pannon továbbélését példázzák. A jogászság mindenkoron összefonódott a deákos műveltséggel, mintha csak megelőlegezte volna Deák Ferenc fellépését, akit diétai politikusként, igazságügy-miniszterként, táblabíróként, tiszti ügyészként is közjogi meggyőződése vezetett, s a haza bölcséként az általa a kiegyezéssel megteremtett soknemzetiségű állam mintha az Európai Unió sokszínű Európáját vetítette volna előre.

A jogászai értékek maradandóak, megtestesítik a hivatás állandóságát, de nem állnak a modernitás útjába sem. Az európaiság új fokozata a jogászai hivatásrendek képviselőiben azt a szándékot

hívta életre, hogy évente Deák Ferenc nevéhez kapcsolódó díjjal vétessék észre azokat a tiszteletre méltó személyeket, akik alkotmánybíróként, bíróként, ügyészként, jogtudósként, közjegyzőként, ügyvédként, közigazgatási szakemberként életútjukkal az elmúlt századok nagy jogászaival, a deáki hagyományok méltó utódai.

Az Alkotmánybíróság, a Legfelsőbb Bíróság, a Legfőbb Ügyészség, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara, a Magyar Ügyvédi Kamara, a Magyar Tudományos Akadémia Jogtudományi Bizottsága, a Magyar Jogászegylet és a Magyar Közigazgatási Kar képviselői Deák Ferenc emléket megőrző szakmai díj létrehozását határozták el.

Az alapítók minden évben kiválasztanak hivatásrendjükből egy-egy Deák Ferenc Díjra jelölt személyt (évente felváltva egy alkotmánybíró vagy bíró lehet díjazott, és egy-egy ügyész, közjegyző, ügyvéd, jogtudós, közigazgatási szakember részesül a díjban).

A díjazottak személyéről az alapítók testülete hoz döntést. A díjak átadására október 17-e, Deák Ferenc születésnapja alkalmából kerül sor. A díj elnevezése: „Pro meritis de iuris peritia * In memoriam Francisci Deak” [Jutalmul a jog tudójának * Deák Ferencre való emlékezéssel.]”

2003. - 2017. között az alábbi személyek részesültek Deák Ferenc Díjban⁶:

Év:	AB	LB (Kúria)	LÜ	MOKK	MÜK	MTA	MJE	MKK
2003	Németh János		Vóko György		Dr. Takáts Ádám (Zala)	Király Tibor		Németh Jenő
2004		Rakvács József	Panyi Béla	Dr. Anka Tibor, céglédi kjő	Dr. Schirilla György (Bp.)	Szabó András		Lúczy József
2005	Kukorelli István		Papp László	Dr. Bókai Judit, budapesti kjő	Dr. Bálint Ákos (Bp.)	Nagy Tibor		Völgyesi László
2006		Gabányi Józsefné	Kovács Tamás	Dr. Bathó Gábor, jászberényi kjő	Dr. Horváth Jenő (Bp.)	Weiss Emília		Estefán Géza
2007	Holló András		Nyíri Sándor	Dr. Knolmár Mihály, dunakeszi kjő	Dr. Bárándy György (Bp.)	Herczegh Géza Gábor		Ivancsics Imre
2008		Fekete Zsuzsanna	Beck Károly	Dr. Györpál Árpád, komlói kjő	Dr. Fekete László (Somogy)	Weiner A. Imre		Petrik János
2009	Bihari Mihály		Szedes Gyula	Dr. Bartha Béláné dr. Farkas Margit, makói kjő	Dr. Dornbach Alajos (Bp.) é sDr. Kónya Imre (Bp.)	Harmathy Attila		Fürcht Pál
2010		Horváth Ibolya	Fábián János	Dr. Rokolya Gábor, budapesti kjő	Dr. Láng Péter (Heves)	Ádám Antal		Szabó Lajos
2011	Lábady Tamás		Horváth László	Dr. Kapási Olga, budapesti kjő	Dr. Kiss Daisy (Bp.)	Vavró István		Verebélyi Imre
2012		Buzinkay Zoltán	Szabó Csaba	Dr. Várkonyi Vera, budapesti kjő	Dr. Kovács Kázmér (Bp.)	Lamm Vanda		Vörös Tamás
2013	Zlinszky János		Pásztor János	Dr. Szécsényi- Nagy Kristóf, a MOKK jogi ügyvezetője	Dr. Szűcs Andrea (Bp.)	Dezső Márta		Kéki Zoltán
2014		Kazay László	Kaszapné Szolnoki Erzsébet	Dr. Molnár Balázs, szombathelyi kjő	Dr. Szecskay András (Bp.)	Máthé Gábor		Gyer-gyák Ferenc
2015	Paczolay Péter		Györgyi Kálmán	Dr. Gálné dr. Komonczy Viktória, győri kjő	Dr. Nőt László (Tolna)	Földi András		Zongor Gábor
2016		Katona Sándor	Láng László	Dr. Petráskó István, nyíregyházi kjő	Dr. Fekete Tamás (Bp.)	Korinek László		Dr. Vincze Ferenc
2017	Lenkovics Barnabás		Belovics Ervin	Mándoki István, kjő	Csomós Tamás	Vékás Lajos		Kiss Pál

E cikk szerzői - 2017. február-március hónapban - az alábbi adatközlési kéréssel keresték meg a Deák Ferenc Díjat alapító szervezetek vezetőit:

„Ebben az évben emlékezhetünk meg az 1867-es kiegyezés történelmi évfordulójáról, amely kornak az egyik legjelentősebb jogász képviselője volt Deák Ferenc.

Nem véletlen, hogy Deák Ferenc Díjat (a továbbiakban: Díj) alapítottak azok a közfeladatot ellátó intézmények,

amelyek a jogászság jelentős részét hivatásszerűen foglalkoztatják. Ennek keretében évenként megemlékeznek a kehidai haza bölcséről és a jogász hivatásrendek egy-egy képviselőit Deák Ferenc Díjban részesítik. Várható, hogy ez a Díj ebben a jubileumi évben is átadásra kerül.

Szeretnénk tanulmányozni a Deák Ferenc Díj Testület munkáját, amelyre tekintettel kérjük szíves segítségét abban, hogy a 2011. évi CXII. törvény

(Infotv.) alapján az alábbi dokumentumok megismeréséhez hozzájuthassunk:

- a Díj Alapító Okiratához (vagy Alapszabályához);
- a Testület Szervezeti és Működési Szabályzatához (vagy működési rendjéhez);
- a Testület alakulásától kezdődő összetétele (tagjai) és a tisztségviselők nevéhez;
- azon honlap nevéhez és elérhetőségéhez, amelyet a Testület működtet (és amelyen megtekinthető az eddig díjazottak névsora, foglalkozása);
- azon döntésnek az idejéhez és számához, amelyben a szerv (testület) a díjra javasolt személyről a döntését meghozta; továbbá
- a megkeresett szervezet által korábban javasolt és díjazásban részült személyek nevéhez.”

Az **Alkotmánybíróság** (AB) nevében dr. Bitskey Botond főtitkár - a XXI-1/00513-1/2017. számú, 2017. február 20-án kelt levélben - válaszolt. Közölte, az Alapító Okirat ad tájékoztatást a testület működési rendjéről. A díjazottak személyéről az alapítók testülete, az alapító szervezetek mindenkori vezetői hoznak döntést, akik minden évben kiválasztanak a hivatásrendjükből egy-egy díjra jelölt személyt (évente - felváltva - egy alkotmánybíró vagy bíró, és egy-egy ügyész, közjegyző, ügyvéd, jogtudós, közigazgatási szakember lehet díjazott). Továbbá utalt arra, miszerint a további adatigényléssel kapcsolatban a testület titkára - dr. Ratatics Zsuzsanna ügyész - tud felvilágosítást adni.

A **Kúria** elnöke, dr. Darák Péter - a 2017.El.IV.H.3-2. számú 2017. február 13-án kelt levelében - válaszolt az adatigénylésre. Közölte, a díjazottak személyéről az alapítók testülete, vagyis az alapító szervezetek (hivatásrendek) mindenkori vezetői hoznak döntést. Ennek megfelelően az Alapító Okirat a testület működési rendjéről is tájékoztatást nyújt. Utalt továbbá arra, hogy a további adatigényléssel kapcsolatos kérdésekre a testület titkára - dr. Ratatics Zsuzsanna ügyész - tud felvilágosítást adni.

A **Legfőbb Ügyész** nevében dr. Katona Attila osztályvezető ügyész - ABOIGA//6-31/2017. szám alatt 2017. március 8-án kelt - elektronikus levélben adott választ. Közölte, hogy munkáját a testület az Alapító Okiratban foglaltak szerint végzi. Külön működési rend (SZMSZ) nem került megalkotásra. A testület tagjai az Alapító Okiratban foglalt mindenkori hivatásrendi szervezetek – alapító – elnökei, azzal a változással, hogy a Magyar Közigazgatási Kar elnöke helyett a Magyar Közigazgatási Társaság elnöke vesz részt a testületi munkában. A testületi munkához kapcsolódó titkári feladatokat a Kúria elnökeként történt kinevezéséig dr. Darák Péter látta el. Jelenleg e feladatokat dr. Ratatics Zsuzsanna vezető-helyettes ügyész végzi. A testület önálló honlapot nem működtet. Az adatigénylők munkáját segítve azonban mellékletben megküldte az eddigi - 2003-tól 2016-ig - díjazottak névsorát.

A **Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK)** nevében dr. Tóth Ádám a MOKK elnöke - a 171-1/2017.

MOKK szám alatt 2017. március 30-án kelt levelében - adott választ.

Levelében közölte azon közjegyzői díjazottak nevét és az évszámot, akiknek személyéről a Deák Ferenc Díj Testület döntött. A többi adatra nézve a választ megtagadta.

A Magyar Közigazgatási Társaság (MKK/MKT) nevében dr. Szép Tibor elnök - a 2017. április 3. napján kelt levelében - válaszolt. Közölte, hogy a megválasztása óta eltelt rövid idő alatt nem volt módja a Deák Díj Testület munkájában részt venni. A díjazottakkal kapcsolatban hozott döntések még a megválasztása előtt történtek, amely folyamatban elődje vett részt, reá csak a díj átadása maradt. Közölte a 2016-ban díjazott személy nevét és beosztását. Továbbá arról is tájékoztatást adott, miszerint a Magyar Közigazgatási Társaság helyzetének áttekintése után figyelmet fog fordítani a Díj dokumentumainak a beszerzésére, utalt arra is, hogy minden egyéb más kérdésben a válaszáért a Deák Díj Testülethez lehet fordulni.

A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) képviseletében dr. Bánáti János elnök - a 2017. április 3-án kelt, T/722/2017. számú levelében - adott választ. Közölte, hogy a Deák Ferenc Díj alapító okiratát és a testületre vonatkozó adatokat dr. Ratatics Zsuzsannától, a Deák Ferenc díj testületi titkárától lehet igényelni. Majd tájékoztatást adott arra nézve, hogy az ügyvédi hivatásrend részéről a javaslatételre a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke jogosult. Ezt követően szolgáltatta a 2003-tól 2016-ig terjedő időben díjazott személyek nevét.

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Állam- és Jogtudományi Bizottságának elnökéhez intézett adatigénylésre választ nem kaptunk. Az adatkérést ezt követően a Magyar Tudományos Akadémia elnökéhez terjesztettük elő. A Magyar Tudományos Akadémia elnöke nevében Rédey Soma a Kommunikációs Főosztály főosztályvezető-helyettese a válaszadási határidőt 15 nappal meghosszabbította. Ezt követően az adatigénylésre az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztálya nevében Medve Zsuzsa főosztályvezető - a 1987/3/2017/ET. szám alatt 2017. május 24-én kelt levelében - adott választ. Közölte, hogy az Alapító Okiratot nem az MTA Állam- és Jogtudományi Bizottsága őrzi és így, a kért egyéb dokumentumokkal sem rendelkezik. Tudomása szerint a testület honlapot nem működtet. A díjazottak személyéről döntést hozó testületben az alapító hivatásrendeket a mindenkori elnökök képviselik. Megjegyezte, hogy testület tagjai személyében történtek változások, de ezekre nézve az MTA nem végzett adatgyűjtést. Ezen adatok azonban elérhetők és visszakereshető formában az adatigénylők számára is rendelkezésre állnak, kétség esetén pedig az érintett alapító szolgálhat felvilágosítással. Majd évenkénti sorrendben közölte az MTA Jogtudományi Bizottsága által javasolt és díjazásban részült személyeket.

A Deák Ferenc-díj

A 2011. február 26-án hatályba lépett 6/2011. (II.24.) KIM rendelet (R1).⁸ megalapította a Deák Ferenc-díjat, mint miniszteri kitüntetést.

Az R1. 1. sz. mellékletének II. pontja a díjjal kapcsolatban az alábbi szabályokat tartalmazza:

„II. „Deák Ferenc-díj”

1. A díj az életpálya lezárása alkalmával, kiemelkedő életmű elismeréseként annak az igazságügyi területen tevékenykedő személynek adományozható, aki szakmai munkáját hosszú ideig kimagasló színvonalon végzi, vagy jelentős érdemeket szerez valamely országos jelentőségű, nagy munkaigényű szakmai feladat végrehajtásában. A díj kiemelkedő életmű elismeréseként adományozható a minisztérium tevékenységét segítő személynek is. A díj posztumusz is adományozható.

2. A díj átadására minden évben a március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából kerül sor.

3. A díjazott plakettet és az adományozást igazoló oklevelet kap.

4. A plakett bronzból készült, kör alakú, átmérője 80 mm, vastagsága 7 mm. Egyik oldalát Deák Ferenc domború mellképe díszíti, alatta a „Deák Ferenc-díj” felirattal. A plakettet a Magyar Köztársaság címerét ábrázoló díszdobozban kell elhelyezni.

5. A díjhoz 1 000 000 Ft összegű pénzjutalom jár. Posztumusz adományozás esetén a díj és a díjjal járó pénzjutalom átvételére a díjazott özvegye, leszármazója vagy a miniszter által megjelölt más hozzátartozója jogosult.”

A 4/2015. (IX.14.) IM rendelet (továbbiakban: R2) a kitüntetéseket újraszabályozta⁹ és a 6/2011. (II.24.) KIM rendelet hatályon kívül helyezte. Az R2.

10. §-a az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„10. § (1) Deák Ferenc-díj az igazságügy területén hosszú időn át kimagasló színvonalú szakmai munkát végző vagy valamely kiemelt fontosságú szakmai feladat végrehajtásában közreműködő, továbbá az emberi jogok, az alkotmányosság, a jobbiztonság mind teljesebb érvényesülésének elősegítése érdekében kimagasló érdemeket szerzett személynek adományozható. A díj kiemelkedő életmű elismeréseként adományozható a minisztérium tevékenységét segítő személynek is. A díj posztumusz is adományozható.

(2) A díj évente legfeljebb 3 fő részére adományozható.

(3) A díj átadására a március 15-i nemzeti ünnep és az augusztus 20-i állami ünnep alkalmából kerül sor.

(4) A díjazott kispasztikát és az adományozást igazoló oklevelet kap.

(5) A kispasztika bronzból készült, magassága 30 cm, Deák Ferenc mellképét ábrázolja. A kispasztika Rabóczky Judit Rita szobrászművész alkotása.

(6) A díjhoz 1 000 000 Ft összegű pénzjutalom jár. Posztumusz adományozás esetén a díj és a díjjal járó pénzjutalom átvételére a díjazott özvegye, leszármazója vagy a miniszter által megjelölt más hozzátartozója jogosult.”

**FOGARASI JÓZSEF
GALAMBOS KÁROLY**

(Endnotes)

1. A kiegyezés létrejöttének 150. és Deák Ferenc születésének 214. évfordulója alkalmából - a Deákról elnevezett zalaegerszegi megyei és városi könyvtár, a Zalaegerszegi Törvényszék és a Magyar Jogászegylet Zala Megyei Szervezete által - szervezett 2017. október 17-i tudományos emlékülés apropóján.

Az elmúlt 2012-2017. közötti időszakban Deák Ferenc-díj állami kitüntetés adományozására¹⁰ az alábbi személyek részére került sor:

Év:	Kitüntetett személy neve:	Kezdeményező:
2012.	Dr. Székely László	nincs adat
2013.	Dr. Vékás Lajos	nincs adat
2014.	Dr. Kisfaludi András	nincs adat
	Dr. Zlinszky János	dr. Trócsányi László miniszter
	Dr. Kilényi Géza	dr. Trócsányi László miniszter
2015.	Prof. Dr. Tamás András	dr. Trócsányi László miniszter
	Dr. Rácz Attila	dr. Trócsányi László miniszter
	Dr. Péteri Zoltán	dr. Trócsányi László miniszter
2016.	Dr. Bánáti János	dr. Trócsányi László miniszter
	Dr. Kukorelli István	dr. Trócsányi László miniszter
	Dr. Lábady Tamás	dr. Trócsányi László miniszter
2017.	Dr. Gál Judit	dr. Trócsányi László miniszter
	Dr. Horváth György	dr. Trócsányi László miniszter
	Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes, a Kúria tanácselnöke ¹¹	

Függelék

1). A Deák Ferenc Díj díjazottai 2004-2017. között: (ABC rendben)

Név:	Hivatásrend:	Adományozás éve:
Anka Tibor	közjegyző	2004
Ádám Antal	MTA	2010
Bartha Béláné Farkas Margit	közjegyző	2009
Bathó Gábor	közjegyző	2006
Bálint Ákos	ügyvéd	2005
Bárándy György	ügyvéd	2007
Beck Károly	ügyész	2008
Belovics Ervin	ügyész	2017
Bihari Mihály	AB	2009
Bókai Judit	közjegyző	2005
Buzinkay Zoltán	bíró	2012
Csomós Tamás	ügyvéd	2017
Dezső Márta	MTA	2013
Dornbach Alajos	ügyvéd	2009
Estefán Géza	közigazgatás	2006
Fábián János	ügyész	2010
Fekete László	ügyvéd	2008

Név:	Hivatásrend:	Adományozás éve:
Fekete Tamás	ügyvéd	2016
Fekete Zsuzsanna	bíró	2008
Földi András	MTA	2015
Fürcht Pál	közigazgatás	2009
Gabányi Józsefné	bíró	2006
Gálné Komonczy Viktória	közjegyző	2015
Gyergyák Ferenc	közigazgatás	2014
Györgyi Kálmán	ügyész	2015
Gyórpál András	közjegyző	2008
Harmathy Attila	MTA	2009
Herczegh Géza Gábor	MTA	2007
Holló András	AB	2007
Horváth Ibolya	bíró	2010
Horváth Jenő	ügyvéd	2006
Horváth László	ügyész	2011
Ivancsics Imre	közigazgatás	2007
Kapási Olga	közjegyző	2011
Katona Sándor	bíró	2016
Kaszapné Szolnoki Erzsébet	ügyész	2014
Kazay László	bíró	2014
Kéki Zoltán	közigazgatás	2013
Király Tibor	MTA	2003
Kiss Daisy	ügyvéd	2011
Kiss Pál	közigazgatás	2017
Knolmár Mihály	közjegyző	2007
Korinek László	MTA	2016
Kovács Kázmér	ügyvéd	2012
Kovács Tamás	ügyész	2006
Kónya Imre	ügyvéd	2009
Kukorelli István	AB	2005
Lamm Vanda	MTA	2012
Lábady Tamás	AB	2011
Láng László	ügyész	2016
Láng Péter	ügyvéd	2010
Lenkovics Barnabás	AB	2017
Lúczy József	közigazgatás	2004
Mándoki István	közjegyző	2017

Név:	Hivatásrend:	Adományozás éve:
Máthé Gábor	MTA	2014
Molnár Balázs	közjegyző	2014
Nagy Tibor	MTA	2005
Németh János	AB	2003
Németh Jenő	közigazgatás	2003
Nőt László	ügyvéd	2015
Nyíri Sándor	ügyész	2007
Paczolay Péter	AB	2015
Panyi Béla	ügyész	2004
Papp László	ügyész	2005
Pásztor János	ügyész	2013
Petraskó István	közjegyző	2016
Petrik János	közigazgatás	2008
Rakvács József	bíró	2004
Rokolya Gábor	közjegyző	2010
Schirilla György	ügyvéd	2004
Szabó András	MTA	2004
Szabó Csaba	ügyész	2012
Szabó Lajos	közigazgatás	2010
Szecskay András	ügyvéd	2014
Szeder Gyula	ügyész	2009
Szécsényi-Nagy Kristóf	közjegyző	2013
Szúcs Andrea	ügyvéd	2013
Takáts Ádám	ügyvéd	2003
Vavró István	MTA	2011
Várkonyi Vera	közjegyző	2012
Verebélyi Imre	közigazgatás	2011
Vékás Lajos	MTA	2017
Vincze Ferenc	közigazgatás	2016
Vókó György	ügyész	2003
Völgyesi László	közigazgatás	2005
Vörös Tamás	közigazgatás	2012
Weiss Emília	MTA	2006
Weiner A. Imre (Wiener A. Imre ?12)	MTA	2008
Zlinszky János	AB	2013
Zongor Gábor	közigazgatás	2015

2). A Deák Ferenc-díj kitüntetettjei 2012-2017. között: (ABC rendben)

Név:	Adományozás éve:
Dr. Bánáti János	2016
Dr. Gál Judit	2017
Dr. Horváth György	2017
Dr. Kilényi Géza	2014
Dr. Kisfaludi András	2014
Dr. Kukorelli István	2016
Dr. Lábady Tamás	2016
Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes	2017
Dr. Péteri Zoltán	2015
Dr. Rácz Attila	2015
Dr. Székely László	2012
Prof. Dr. Tamás András	2015
Dr. Vékás Lajos	2013
Dr. Zlinszky János	2014

(A kézirat lezárási ideje: 2017. november 30.; a Wikipédiai hivatkozások frissítésének utolsó ideje: 2018. augusztus 31.)

1. A kiegyezés létrejöttének 150. és Deák Ferenc születésének 214. évfordulója alkalmából - a Deákról elnevezett zalaegerszegi megyei és városi könyvtár, a Zalaegerszegi Törvényszék és a Magyar Jogászegylet Zala Megyei Szervezete által - szervezett 2017. október 17-i tudományos emlékülés apropóján.

2. Deák követjelentése az 1839–40-es országgyűlés után.^[25]Estók János 2003 26

In: Wikipédia - A szabad enciklopédia: Deák Ferenc (igazságügy-miniszter).

[https://hu.wikipedia.org/wiki/De%C3%A1k_Ferenc_\(igazs%C3%A1g%C3%BCgy-miniszter\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/De%C3%A1k_Ferenc_(igazs%C3%A1g%C3%BCgy-miniszter))

3. Deák Ferenc (igazságügy-miniszter) In: Wikipédia - A szabad enciklopédia.

[https://hu.wikipedia.org/wiki/De%C3%A1k_Ferenc_\(igazs%C3%A1g%C3%BCgy-miniszter\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/De%C3%A1k_Ferenc_(igazs%C3%A1g%C3%BCgy-miniszter)) ^{[5], [12], [23], [24], [36], [37], [38], [39], [40]}

4. Lásd: <http://www.lb.hu/hu/splashify-splash>;

<http://www.lb.hu/hu/sajto/jogerzo-nep-meg-el-nem-veszett-konferencia-deak-ferencrol-zalaegerszegen>

5. Az Alkotmánybíróság 2017. február 20-án kelt adatközlő levele alapján.

06. A táblázat az adatküldési kérelmekre beérkezett válaszok alapján került összeállításra.

7. Lenkovics Barnabás Deák Ferenc díjat kapott

8. Magyar Közlöny 2011/17. szám (2011. február 24.) 3804. oldala.

9. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?do_cid=174400.355742

10. Az Igazságügyi Minisztérium 2017. június 18. napján kelt adatközlő levele alapján.

<https://alkotmanybirosag.hu/kozlemeny/lenkovics-barnabas-deak-ferenc-dijat-kapott/>

11. A Hivatalos Értesítő 2017. 47. szám (2017. szeptember 22.) 4667. oldal közleménye szerint.

12. A Legfőbb Ügyészség - 2017. március 8-án kelt - e-mail adatközlő levele mellékletében közölt díjazottak névsora szerint.

Szerzőink jogászok:

Fogarasi József közéleti szakíró

Galambos Károly ügyvéd